

राष्ट्रिय समाचार समिति
अधिकृतस्त सातौं तह, सह सम्पादक / समाचारदाता
पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।

भाग १ - लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क : २००

भाग २ - अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अङ्क भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	नेपालको प्रशासन र व्यवस्थापन	विषयगत- तर्कयुक्त समस्यामूलक	५	५ प्रश्न × १५ अङ्क = ७५ अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		विषयगत- समस्या समाधान	१	१ प्रश्न × २५ अङ्क = २५ अङ्क			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	विषयगत- तर्कयुक्त समस्यामूलक	५	५ प्रश्न × १५ अङ्क = ७५ अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		विषयगत- समस्या समाधान	१	१ प्रश्न × २५ अङ्क = २५ अङ्क			

१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ :
२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
३. समस्या समाधान माथि उल्लेख गरिएको पाठ्यक्रमको कुनै पनि विषयबाट सोध्न सकिनेछ । समस्या समाधानको उत्तरलाई निम्न चार भागमा विभाजन गरी आलेख लेखनको शैलीमा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
 - (क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान ।
 - (ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि मौजुदा नीति र कार्यक्रम ।
 - (ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि सुझाव ।
 - (घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यन्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका ।
४. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महीना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधित भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
५. पाठ्यक्रममा समावेश सबै विषयबाट यथासम्भव प्रश्न सोधिनेछ ।
६. पाठ्यक्रम लागु मिति :

राष्ट्रिय समाचार समिति
अधिकृतस्त सातौं तह, सह सम्पादक / समाचारदाता
पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : प्रशासन र व्यवस्थापन

१. राज्य र सरकार
 - १.१ नेपालमा संवैधानिक विकास र नेपालको विद्यमान संविधान
 - १.२ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
 - १.४ सरकारको स्वरूप
 - १.५ राज्य र नागरिकता
 - १.६ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, र मूल्यांकन
 - १.७ सार्वजनिक उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
२. आर्थिक मामिलाहरू
 - २.१ आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास
 - २.२ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
 - २.३ वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
 - २.४ आर्थिक कूटनीति
 - २.५ विश्व बैङ्क र एशियाली विकास बैङ्कसम्बन्धी जानकारी
३. व्यवस्थापन तथा विकास प्रशासन
 - ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा एवं सिद्धान्तहरू
 - ३.२ व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू (नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रक्रिया र नियन्त्रण)
 - ३.३ सार्वजनिक संस्थानहरूको व्यवस्थापन
 - ३.४ विकास प्रशासनका सिद्धान्त एवं चुनौतीहरू ।
 - ३.५ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया ।
 - ३.६ परियोजना चक्र
४. विकासका सामयिक पक्षहरू
 - ४.१ विकासमा महिला सहभागिता
 - ४.२ दिगो विकास र पर्यायवरण
 - ४.३ गरीबी निवारण
 - ४.४ आर्थिक उदारीकरण र निजीकरण
 - ४.५ सरकारको कार्यक्षेत्र
 - ४.६ वातावरण र विकास
५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार
 - ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
 - ५.२ कानुनी राज्य
 - ५.३ मानव अधिकार
 - ५.४ लैंगिक सवाल
 - ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
 - ५.६ नागरिक शिक्षा

६. नेपाली समाज र यसको बनोट
- ६.१ बहुल समाजका विशेषताहरु
 - ६.२ राष्ट्रिय एकता र अखण्डता
 - ६.३ सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको धार्मिक अवस्था र रहनसहन
 - ६.४ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरुको विद्यमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु ।
७. विविध
- ७.१ दिगो विकास लक्ष्य
 - ७.२ सूचनाको हक र सार्वजनिक निकायको दायित्व
 - ७.३ द्वन्द्व पछिका पुनरनिर्माण र विकास
 - ७.४ जनसंख्या र बसाईसराई
 - ७.५ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
 - ७.६ सामाजिक न्याय एवं सुरक्षा
 - ७.७ श्रमिक संगठन र सामुहिक सौदावाजी
 - ७.८ पदपूर्ति प्रक्रियामा लोक सेवा आयोगको भूमिका

राष्ट्रिय समाचार समिति
अधिकृतस्त सातौं तह, सह सम्पादक / समाचारदाता
पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी

१. पत्रकारिता तथा व्यावहार
१.१ पत्रकारिताका स्वरूप र अभ्यास
१.२ आमसञ्चार र सामाजिक सञ्जालको प्रयोग र प्रभाव
१.३ पत्रकारिता र सामाजिक उत्तरदायित्वका अभ्यास
१.४ नेपाली पत्रकारितामा राष्ट्रिय समाचार समितिको भूमिका
१.५ नेपालमा मानव अधिकार, प्रेस स्वतन्त्रता, सूचनाको हक र संवैधानिक अभ्यास
१.६ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा पत्रकार आचारसंहिताको पालना तथा अभ्यास
१.७ स्वतन्त्र, स्वच्छ र उत्तरदायी प्रेस
१.८ प्रेस स्वतन्त्रतासम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था
२. समाचारका विविध पक्षहरू
२.१ समाचार लेखन र सम्पादनका अभ्यास
२.२ सम्पादकीय संरचना, सङ्गठन र नेतृत्वका अभ्यास
२.३ नेपालमा पत्रकारिताका प्रमुख प्रवृत्ति (Trend)
२.४ अनुसन्धान र खोजमूलक समाचार
२.५ अन्तर्राष्ट्रिय समाचार संस्थाहरू एपी, एएफपी, सिन्ट्वा, पीटीआईका पत्रकारिताका अभ्यास
२.६ आमसञ्चार व्यवस्थापन
३. आमसञ्चार तथा यससम्बन्धी कानूनी व्यवस्था
- राष्ट्रिय समाचार समिति ऐन २०१९, नियमावली र कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली
- नेपालको संविधान
- सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति २०७२
- आमसञ्चार नीति २०७३
- पत्रकार आचार संहिता (राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय)
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र सोको नियमावली
- श्रमजीवी पत्रकार ऐन, २०५१ (पछिल्लो संसोधन सहित) तथा सोको नियमावली
- छापाखाना र प्रकाशनसम्बन्धी ऐन, २०४८ र सोको नियमावली
- प्रेश काउन्सिल ऐन, २०४८ र सोको नियमावली
- विज्ञापन (नियमन गर्ने) ऐन, २०७६ र सोको नियमावली
४. राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस)
४.१ राससको विकासक्रम, भूमिका तथा संगठन संरचना
४.२ राससका समाचार सेवा प्रवाह तथा शैली